

Javaslat

a „Máriapócs Nemzeti Kegyhely és a pócsi búcsúk”-nak
a Hungarikumok Gyűjteményébe történő felvételéhez

Készítette:

Dr. Simicskó István
a KDNP frakcióvezetője,
országgyűlési képviselő

Seszták Oszkár
a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke

Dr. Simon Miklós
országgyűlési képviselő

Kiss András
Hierotheosz Egyesület főtitkára, megyei közgyűlési képviselője,
a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés Nemzetközi Kapcsolatok és Határmenti
Együtműködés Bizottság alelnöke

Baracsi Endre
a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés alelnöke a Szabolcs-
Szatmár-Bereg Megyei Értéktár Bizottság elnöke

Papp Bertalan
Máriapócs polgármestere

Nyíregyháza, 2020. október 26.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatokat benyújtók (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Dr. Simicskó István országgyűlési képviselő, Magyar Országgyűlés
Simon Miklós országgyűlési képviselő, Magyar Országgyűlés
Seszták Oszkár Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat
Baracsi Endre Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Értéktár Bizottság
Kiss András Hierotheosz Egyesület
Papp Bertalan Máriapócs Város Önkormányzata

2. A kapcsolattartó személy adatai:

Név: Kiss András
Levelezési cím: 4326 Máriapócs, Kossuth tér 17.
Telefonszám: 06 20 919-44-71
E-mail cím: kissgorog@gmail.com

3. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Értéktár Bizottsághoz eredeti javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Papp Bertalan Máriapócs város polgármestere
Kiss András megyei közgyűlési képviselő

Magyar Értéktár javaslattevők:

Seszták Oszkár a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke
Baracsi Endre a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés alelnöke

4. Az eredeti javaslatot benyújtó személy vagy kapcsolattartó adatai:

Név: Papp Bertalan Levelezési cím: 4326
Máriapócs, Kossuth tér 1.
Telefonszám: +36-70-382-5256
E-mail cím: berci@ent.hu

Név: Kiss András Levelezési cím: 4326
Máriapócs, Kossuth tér 17.
Telefonszám: +36-20-919-4471
E-mail cím: kissgorog@gmail.com

Név: Baracsi Endre Levelezési cím: 4934
Bregdaróc, Szabadság út 7.
Telefonszám: 06 20 461-25-46
E-mail cím: baracsi.endre@szzsbmo.hu

Név: Seszták Oszkár Levelezési cím: 4400
Nyíregyháza, Labda utca 11.
Telefonszám: 06 20 496-92-50
E-mail cím: elnok@szzsbmo.hu

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Máriapócs Nemzeti Kegyhely és pócsi búcsúk

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	épített ☐ környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	x <u>kulturális örökség</u>	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus és vendéglátás	

3. A nemzeti értéket tartalmazó értéktár megnevezése:

Magyar Értéktár

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Értéktár Bizottság a 15/2019. (IV.18.) határozatával a Máriapócs Nemzeti Kegyhely és pócsi búcsúk megnevezésű értéket felvette a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Értéktár kulturális örökség szakterületi kategóriájába.

A Hungarikum Bizottság 2020. október 15-én tartott ülésen a HF/812/2020 iktatószámú, a Máriapócs Nemzeti Kegyhely és pócsi búcsúk megnevezésű értéket felvette a Magyar Értéktár kulturális örökség szakterületi kategóriájába, ezáltal jogosult a kiemelkedő nemzeti érték címet visel.

A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Máriapócs, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye középső részén, Nyíregyházától 30 kilométerre található kisváros. Pócs település nevét először 1280-ban említik az írások, a település birtokosai a Hontpázmány, a Gutkelend nemzetség, majd a Rákóczi, a Bethlen és Károlyi családok, 1816 és 1872 között mezőváros. A település mai nevét és a közép-európai szintű ismertségét az 1696-os év hozta el, amikor is a település kis fatemplomában álló Szűz Mária ikon először könnyezett. Ezt követően a XVIII. században lett a település neve Máriapócs. 1696. november 4-én, Pócs falu kicsi fatemplomában, az imádkozó hívek arra lettek figyelmesek, hogy az Istenszülő-ikon mindkét szeméből bőségesen folynak a könnyek. Ezt a képet 1676-ban Csigri László, máriapócsi bíró fogadalomból, a török rabságából történt szabadulásának emlékére készítette. A képet Papp Dániel helyi görög katolikus lelkész öccse, Papp István festette 6 magyar forintért. Ám, mivel Csigri nem tudta azt kifizetni, végül Hurta Lőrinc vette meg, és ő is adományozta a helyi görög katolikus közösségnek, akik a templomukban helyezték el. A könnyezés eseménye csodálattal töltötte el a jelenlévőket, a következő napokban pedig tömegek érkeztek a templomba, köztük császári tisztek, tisztviselők és más felekezetű hívek is. A könnyezés

két hétig szünet nélkül tartott, majd kisebb megszakításokkal egészen december 8-ig tapasztalták. A szomszédos Kálló település plébánosa egy haldokló gyermeket emelt a képhez, a gyermek megérintette a könnyező képet és meggyógyult. A gyermek boldog édesanyja hálájaként nyakéket helyezett a kép elé, és ezzel nyitotta meg évszázadokra a pócsi Máriát hálásan tisztelő ma sem fogyatkozó sorát. A csodálatos események híre a korabeli hírközlés fejletlensége ellenére is gyorsan elterjedt, így hamarosan eljutott a Bécsi Udvarba. I. Lipót, az osztrák császár és magyar király a történet hatására – nemkülönben felesége, Eleonóra császárné hathatós kívánságára – elrendelte, hogy a könnyező képet szállítsák a császári városba. Így történt, hogy 1697. július 4-én érkezett meg és néhány héttel később végső helyére, a bécsi Stephansdom-ba került az ikon.

A Bécsbe elkerült ikonról másolatokat készítettek. Egy ilyen másolat került az eredeti kép helyére itt, Máriapócon is. 1715. augusztus 1-jén megismétlődött a pócsi csoda: Papp Mihály fiatal parókus a reggeli istentiszteletet végezte, amikor a kántor észrevette a kép könnyezését. A könnyek augusztus 1-jén, 2-án és 5-én több órán át tartó áradását sok százan látták. A szemtanúk vallomásainak jegyzőkönyve kétséget kizáróan hitelesíti a könnyezés valóságát. A Máriapócsi Kegyhely újabb nevezetes eseménye, a kegykép harmadik és egyben utolsó könnyezése 1905. december 3-án kezdődött, és az év utolsó napjáig tartott, kisebb-nagyobb megszakításokkal.

Az első és a második könnyezés idején Pócon picinyke fatemplom állt. Azonban a második könnyezés után, a zarándokok növekvő száma miatt, a fatemplom már nem tudta befogadni a Szűzanya könnyező képéhez érkezőket. Indokoltá vált egy új templom építése. A Szent Mihály tiszteletére felszentelt jelenlegi templom 1731 és 1756 között épült, kora barokk stílusban. 1948-ban XII. Piusz pápa a máriapócsi kegytemplomnak basilica minor címet adományozott. Máriapócs és a magyar görögkatolikusság történelmének kiemelkedő napja 1991. augusztus 18. Ekkor a Magyarországot meglátogató, azóta szentként tisztelt II. János Pál pápa bizánci szertartású Szent Liturgiát végzett a kegykép előtt, magyar nyelven, több százezres hívő sokaság jelenlétében. Évente 500-600 ezer zarándok és sok turista keresi fel a könnyező Szűzanya képéről méltán európai hírűvé vált kegyhelyet. 2005. december 3-án a Magyar Püspöki Kar jelenlétében Dr. Erdő Péter bíboros Nemzeti Szentéllyé nyilvánította Máriapócsot. A Közép-Európát átszelő zarándok útvonal, a „Mária Út” egyik fő állomása. Máriapócs Nemzeti Kegyhely az országgyűlés döntése értelmében 2020. május 29. napjával nemzeti emlékhellyé lett nyilvánítva.

4. Indoklás a Hungarikum Gyűjteményébe történő felvétel mellett, kitérve a nemzeti érték országos jelentőségének bemutatására

Magyarország híres, egyben leglátogatottabb kegyhelye Máriapócs, a Kárpát-medencei görög katolikusság lelki központja. Évente mintegy öt-hatszáz ezer zarándok, turista keresi fel a könnyező Szűzanya képéről híressé vált templomot. 1696. november 4-én a máriapócsi kicsiny görög katolikus fatemplomban az abban az évben festett Istenszülő ikon könnyezni kezdett. A csodálatos esemény híre eljutott a bécsi udvarba is, ahol I. Lipót császár elrendelte, hogy a képet szállítsák a császári városba, amit 1697 nyarán a Stephans dómban helyeztek el. Másolata, Máriapócon, 1715-ben és 1905-ben is könnyezett. A csodás helyre zarándokolók növekvő száma miatt a fatemplom már nem tudta befogadni a

híveket, új templomra volt szükség, mely 1731 és 1756 között épült kora barokk stílusban és Szent Mihály tiszteletére szentelték fel. Két hagymakupolás tornya 1856-ban készült el. A templom külsejét 1893-96-ban, illetve 1991-ben újították fel. Az ikonosztázion 1785-88 között épült. Történelmének egyik kiemelkedő pillanata volt, amikor II. János Pál pápa magyarországi látogatása során, 1991-ben bizánci szertartású szent liturgiát végzett magyar nyelven a kegykép előtt. 2005-ben dr. Erdő Péter bíboros, Budapest-Esztergomi érsek Nemzeti Szentéllýé nyilvánította a máriapócsi templomot. A Közép-Európát átszelő zarándok útvonal, a „Mária Út” egyik fő állomása. Máriapócs Nemzeti Kegyhely az országgyűlés döntése értelmében 2020. május 29. napjával nemzeti emlékhellyé lett nyilvánítva.

5. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítõ források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

www.mariapocskegyhely.eu

6. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

www.mariapocskegyhely.eu

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés c) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok

GÖRÖGKATOLIKUS METROPÓLIA

Cím: H-4025 Debrecen, Petőfi tér 8. Tel.: +36 (52) 870 650 E-mail: metropolia@gorogkatolikus.hu Web:
www.gorogkatolikus.hu

TÁMOGATÓ NYILATKOZAT

Alulírott Kocsis Fülöp, a Magyarországi Sajtójogú Metropolitai Egyház metropolitájaként köszönetemet fejezem ki, hogy „Máriapócs Nemzeti Kegyhely és a pócsi búcsúk” nemzeti értékünk, mint kiemelt jelentőségű nemzeti kincsünk bekerült a Magyar Értéktárba.

Ezzel a döntéssel hitem szerint a magyar nemzet – túl azon, hogy elismeri nemzeti kegyhelyünk népeket összefogó erejét és nemzeti jelentőségét –, hitet tesz amellett, hogy ez a lelki központ gyógyítólag hat nemzetünk lelkére és lelkiismeretére is.

Egyben bízom abban, amennyiben lehetőség van rá „Máriapócs Nemzeti Kegyhely és a pócsi búcsúk” a Magyar Értéktárat követően a jövőben bekerülhet a Hungarikumok Gyűjteményébe is.

Máriapócs, 2020. október 26.

Kocsis Fülöp
metropolita

835 / 2020

TÁMOGATÓ NYILATKOZAT

Alulírott dr. Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnökeként támogatom, hogy Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Értéktár részét képező Máriapócs Nemzeti Kegyhely és a pócsi búcsúk megnevezésű nemzeti értékünk felvételt nyerjen a Hungarikumok Gyűjteményébe.

Egyben hálásan köszönjük, hogy felvételt nyert a *Máriapócs Nemzeti Kegyhely és a pócsi búcsúk* nemzeti értékünk a Magyar Értéktárba.

Indoklás:

Kárpátalja magyar és ruszin közössége számára nagyon fontos, nemzeti jelentőségű zarándokhely Máriapócs Nemzeti Kegyhely. Már évszázadok óta és jelenleg is minden évben van búcsújuk a kegyhelyen mind a ruszin mind a magyar közösségeknek.

Máriapócs, 2020. október 26.

dr. Brenzovics László
elnök

TÁMOGATÓ NYILATKOZAT

Alulírott, Kelemen Hunor a Romániai Magyar Demokrata Szövetség elnöke, támogatom, hogy a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Értéktár és a Magyar Értéktár részét képező Máriapócs Nemzeti Kegyhely és a Pócsi búcsúk megnevezése nemzeti értékünk, mint kiemelt jelentőségű nemzeti érték bekerüljön a Hungarikumok Gyűjteményébe.

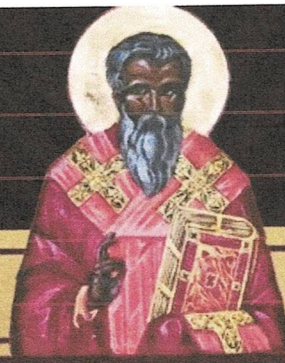
Egyben hálásan köszönjük, hogy felvételt nyert a *Máriapócs Nemzeti Kegyhely és a pócsi búcsúk* nemzeti értékünk a Magyar Értéktárba.

Indoklás:

A partiumi magyar görögkatolikus hívek számára fontos zarándokhely. Máriapócs és Csíksomlyó közötti lelki kapcsolat miatt is nagy lehetőségnek tartom Máriapócs Hungarikummá nyilvánítását.

Kolozsvár, 2020. október 26.

Kelemen Hunor,
a Romániai Magyar Demokrata Szövetség elnöke

HIEROTHEOSZ EGYESÜLET
4326 MÁRIAPÓCS, KOSSUTH TÉR 17.
CIB:10702071-67150559-5110000

HIEROTHEOSZ

EGYESÜLET

TÁMOGATÓ NYILATKOZAT

Alulírott Kapin István, a Hierotheosz Egyesület (Székhely: 4326 Máriapócs, Kossuth tér 17. Postacím: 4025 Debrecen, Petőfi tér 8. Pf.: 113.) elnöke – mint a Máriapócs Nemzeti Kegyhely egykori kegyhelyigazgatója is – támogatom, hogy a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Értéktár részét képező **Máriapócs Nemzeti Kegyhely és a pócsi búcsúk** megnevezésű nemzeti értékünk, mint kiemelt jelentőségű nemzeti érték bekerüljön a Hungarikumok Gyűjteményébe.

Egyben hálásan köszönjük, hogy felvételt nyert a *Máriapócs Nemzeti Kegyhely és a pócsi búcsúk* nemzeti értékünk a Magyar Értéktárba.

Indoklás:

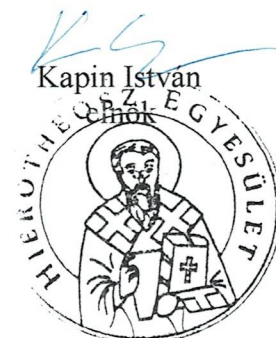
A Hierotheosz Egyesület a Magyarországi Sajtójogú Metropolitai Egyházzal együttműködve különösen fontosnak tartja, hogy ápolja, megőrizze, és gyarapítsa a magyar görögkatolikus történelmi-spirituális emlékeit, hűen azokhoz a tradíciókhoz, melyek a Magyar Görögkatolikus Egyházban már évszázadok óta léteznek.

A magyarországi görögkatolikus ikonikus színtere, s egyben leglátogatottabb zarándokhelye a Máriapócs Nemzeti Kegyhely, ahová évente több százezer zarándok látogat el, nem csak az országhatáron belülről, hanem határon kívülről is.

Magyarország Országgyűlése a 30/2012. (IV. 3.) OGY határozatában kinyilvánította, hogy a „Máriapócs a Kárpát-medencei görögkatolikusok szeretett lelki központja, szent zarándokhelye, Nemzeti Kegyhely és az egyetemes magyarság egyik lelki-kulturális központja. A Máriapócsi Bazilika kiemelt jelentőségű nemzeti kincs. Magyarország Országgyűlése folyamatosan figyelemmel kíséri a máriapócsi Nemzeti Kegyhely és a kárpát-medencei magyar görögkatolikus egyházi örökség megóvását és különösen a felnövekvő nemzedékek részére történő minél szélesebb körű megismertetését.” Az országgyűlés a kulturális örökség védelméről szóló törvény módosítása során meghozott döntésével Máriapócs Nemzeti Kegyhelyet 2020. május 29. napjától nemzeti emlékhellyé nyilvánította.

A Hierotheosz Egyesület elnökeként reményemet fejezem ki, hogy a *Máriapócs Nemzeti Kegyhely és a pócsi búcsúk* értékünk, felvételt nyerjen a Hungarikumok Gyűjteményébe.

Debrecen, 2020. október 26.

NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYE

H-4400 Nyíregyháza, Bethlen Gábor utca 5.; Tel.: +36 (30) 740 4444, E-mail: info@nyirgorkat.hu

ad a. 909/2020. szám

TÁMOGATÓ NYILATKOZAT

Alulírott Szocska A. Ábel a Nyíregyházi Egyházmegye megyepüspökeként köszönetet fejezem ki, hogy Máriapócs Nemzeti Kegyhelyünk és a pócsi búcsúk, mint kiemelt jelentőségű nemzeti értékünk bekerült a Magyar Értéktárba.

Ezzel a döntéssel, véleményem szerint, a magyar nemzet – túl azon, hogy elismeri nemzeti kegyhelyünk népeket összefogó erejét és nemzeti jelentőségét – hitet tesz amellett, hogy ez a lelki központ gyógyítólag hat nemzetünk lelkére és lelkiismeretére is.

Egyben bízom abban, hogy "Máriapócs Nemzeti Kegyhely és a pócsi búcsúk" a Magyar Értéktárat követően a jövőben bekerülhet a Hungarikumok Gyűjteményébe is.

Nyíregyháza, 2020. október 21.

Főpásztori áldással,

+ Ábel
megyéspüspök

TÁMOGATÓ NYILATKOZAT

Alulírott Dr. Orosz Atanáz Miskolci Egyházmegye megyéspüspökeként köszönetemet fejezem ki, hogy Máriapócs Nemzeti Kegyhely és a pócsi búcsúk nemzeti értékünk, mint kiemelt jelentőségű nemzeti értékünk bekerült a Magyar Értéktárba.

Ezzel a döntéssel hitem szerint a magyar nemzet – túl azon, hogy elismeri nemzeti kegyhelyünk népeket összefogó erejét és nemzeti jelentőségét. – hitet tesz amellett, hogy ez a lelki központ gyógyítólag hat nemzetünk lelkére és lelkiismeretére is.

Egyben bízom abban, amennyiben lehetőség van rá "Máriapócs Nemzeti Kegyhely és a pócsi búcsúk" a Magyar Értéktárat követően a jövőben bekerülhet a Hungarikumok Gyűjteményébe.

Máriapócs, 2020. október 26.

Dr. Orosz Atanáz
megyéspüspök

3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

NYILATKOZAT

Alulírott Csutkai Csaba fotóművész hozzájárulok a „Máriapócs Nemzeti Kegyhely és a pócsi búcsúk”-nak a Hungarikum Gyűjteményébe történő felvételére az előterjesztők által benyújtandó javaslatához csatolt saját készítésű fényképeimnek – a szerző megjelölésével történő – felhasználásához.

Nyíregyháza, 2020. október 26.

Csutkai Csaba
fotóművész